

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10879 - Didàctica Específica. Avaluació i Diagnòstic / 11
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria Pilar Ainsa Coll pilar.ainsa@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

M.Pilar Ainsa Coll és Mestra de Primària a l'escola pública Ceip Maria Lluïsa Serra a Maó, i professora associada a la Seu de Menorca al Grau d'Educació Primària. Llicenciada en Psicopedagogia i Màster en Educació Inclusiva. Doctoranda en Educació Inclusiva. Membre del grup GRIEM en les línies d'investigació d'educació infantil i inclusiva.

L'avaluació no és una peça aïllada del procés d'ensenyament-aprenentatge. Cada model didàctic comporta un model avaluatiu. S'avaluen aprenentatges però també recursos, metodologia, la pròpia avaluació i el sistema educatiu.

L'avaluació condiciona què i com s'ensenya, què i com aprenen els nostres alumnes. També la manera com es comuniquen els resultats condiciona el rendiment dels alumnes.

Els objectius didàctics de l'assignatura seran:

1. Conèixer les funcions de l'avaluació en el procés d'ensenyament i aprenentatge de les assignatures de l'àmbit.
2. Conèixer la normativa i organització institucional de l'avaluació: en el sistema educatiu, a nivell general de l'Estat espanyol i de la Comunitat de les Illes Balears, i en els plans de qualitat i millora del sistema educatiu.
3. Conèixer els diferents tipus d'avaluació.
4. Saber utilitzar, a partir d'un anàlisi crític, diferents mètodes, instruments i tècniques d'avaluació.
5. L'atenció a la diversitat en el procés d'avaluació
6. Adquirir recursos per comunicar adequadament les conclusions del procés d'avaluació -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a diversos públics de manera clara i sense ambigüitats.
7. Adquirir estratègies i coneixements per iniciar-se en la investigació i la innovació educativa a partir dels processos d'avaluació.

Requisits

Guia docent

Aquesta assignatura no te cap requisit excepte els propis del màster.

Competències

Específiques

- * Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada en el centre.
- * Buscar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat.
- * Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que consideren la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les seves diferents característiques personals i col·lectives.
- * Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre i utilitzar l'avaluació com un instrument de regulació de l'ensenyament i de l'aprenentatge.
- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent.
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals, emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge.
- * Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a alumnes amb diferents capacitats i/o ritmes d'aprenentatge i d'altres situacions de diversitat de l'alumnat, en relació a l'avaluació.

Genèriques

- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics als voltants dels processos d'ensenyament-aprenentatges respectius.
- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, tenint en compte el nivell i la formació prèvia dels estudiants així com la seva orientació tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- * Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- * Concretar el currículum al centre docent on s'ha d'impartir, participant en la seva planificació col·lectiva; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tan de grup com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- * Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat d'aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan en sis blocs principals.

Continguts temàtics

Tema 1. Concepte, objectius i funcions de l'avaluació

Guia docent

Què entenem per avaluar? Concepte, fases i processos.

Què pretenem quan avaluem? Funcions de l'avaluació.

El marc normatiu legal i l'avaluació.

Tema 2. Tipus d'avaluació

Avaluació reguladora, qualificadora i de renovació pedagògica.

Avaluació diagnòstica, formativa i sumativa.

Avaluació de les competències.

Avaluació externa: avaluació de diagnòstic, el model PISA.

Tema 3. L'avaluació del procés d'ensenyament/ aprenentatge

Models didàctics i avaluació.

Criteris d'avaluació. Criteris de qualificació.

Avaluació del procés d'ensenyament.

Tema 4. Mètodes i instruments d'avaluació

De diagnosi i de comunicació d'objectius.

De planificació de l'acció i regulació de l'aprenentatge.

De la percepció dels criteris d'avaluació.

Dels resultats dels aprenentatges.

Tema 5. L'autoregulació dels aprenentatges

Autoavaluació. L'avaluació com a procés d'autoregulació dels aprenentatges.

Coavaluació. El treball cooperatiu.

L'autoavaluació i la coavaluació del professorat.

Tema 6. Avaluació i atenció a la diversitat

El disseny d'activitats d'avaluació amb atenció als diferents nivells i ritmes d'aprenentatge.

El disseny del pla de recuperació dels aprenentatges no assolits.

Metodologia docent

La metodologia serà activa i participativa, fonamentada en el model de treball cooperatiu i basada en mètodes de resolució de problemes i de treball per projectes. Es promourà el treball en equip, els processos de reflexió i investigació així com l'ús de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació com a eina de suport.

- La part pràctica de curs s'ha d'entendre com a un camp d'aprenentatge, lligat en tot moment a la part teòrica.
- L'avaluació s'integra en les activitats que es fan en el decurs de l'assignatura. Permet saber com evolucionen els alumnes i tenir informació sobre el propi desenvolupament del curs, i també permet familiaritzar els alumnes amb la metodologia de l'avaluació.

En aquest sentit, el paper del professorat que imparteix l'assignatura ha de ser, fonamentalment, el d'un dinamitzador que plantegi situacions on s'explicitin les idees prèvies i els interrogants, punt de partida per a la reflexió crítica i la recerca, i la d'un subministrador de metodologia de treball i d'informació sobre experiències, materials, recursos, etc.

Guia docent

Es recolzarà l'ensenyament-aprenentatge constructivista a partir de les experiències anteriors dels alumnes però incorporant-hi les noves eines d'avaluació de casos i d'instruments d'avaluació.

Els alumnes participaran en el seu ensenyament-aprenentatge de manera que el professor tindrà un rol de tutor-guia dins aquest procés, prèvia explicació objectiva dels principals continguts del temari detallat. Amb aquesta metodologia s'analitzarà la documentació i es promourà l'estudi de casos.

Així mateix es tindran en compte en les activitats la interdisciplinarietat amb altres àrees al mateix temps que els continguts transversals relacionats directament amb l'especialitat.

Volum de treball

La quantitat d'hores de treball presencial indicades en aquesta guia docent són les previstes al pla d'estudis, i no tenen per què correspondre a les programades a l'agenda del curs.

La distribució de volum de treball presencial proposada és orientativa, i només representa la planificació que n'ha fet el professor de l'assignatura, sense tenir en compte tots els imprevistos que poden sorgir durant el curs. Per exemple, les hores assignades a seminaris dependran del nombre de matriculats en cada assignatura. Pel que fa a la distribució de treball no presencial, és també orientativa i representa la distribució ideal planejada pel professor, però cada estudiant ha de trobar la distribució que més li convengui.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Desenvolupament dels blocs de continguts	Grup gran (G)	Desenvolupament del temari d'acord amb la metodologia descrita a la introducció.	14
Seminaris i tallers	Anàlisi i elaboració d'activitats d'avaluació	Grup mitjà (M)	Elaboració i debat entorn a activitats d'avaluació.	8
Classes pràctiques	Estudi de casos	Grup mitjà (M)	Anàlisi de documents i situacions reals d'avaluació. L'alumnat ha d'analitzar i argumentar casos pràctics i lectures obligatòries.	8

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	El portfoli	L'alumne ha d'elaborar el seu propi portafoli com a eina d'avaluació. Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica.	10
Estudi i treball autònom individual	Recerca d'informació i anàlisi de documents i situacions reals	Recerca d'informació i lectures bàsiques i complementàries. L'alumne ha d'analitzar i argumentar casos pràctics i lectures obligatòries.	25

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Avaluació en les unitats didàctiques	Els alumnes han de posar en pràctica els continguts teòrics mitjançant l'elaboració d'una unitat didàctica.	25
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració de treballs i disseny de proves d'avaluació	Preparació i elaboració de proves d'avaluació. Els alumnes han de posar en pràctica els continguts teòrics desenvolupats.	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà formativa i sumativa basada en l'assoliment de les competències esmentades. L'alumne serà avaluat de forma grupal i individual d'acord amb les activitats programades en cada moment. Per poder superar l'assignatura l'estudiant haurà d'assistir com a mínim un 65% de les classes presencials.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Desenvolupament dels blocs de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Desenvolupament del temari d'acord amb la metodologia descrita a la introducció.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Anàlisi i elaboració d'activitats d'avaluació

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Elaboració i debat entorn a activitats d'avaluació.
Criteris d'avaluació	Adquisició de coneixements rellevants. Ser capaç de dissenyar, adaptar, qualificar, prendre decisions i comunicar avaluacions diagnòstiques, formatives i sumatives.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Guia docent

Estudi de casos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Anàlisi de documents i situacions reals d'avaluació. L'alumnat ha d'analitzar i argumentar casos pràctics i lectures obligatòries.
Criteris d'avaluació	Ser capaç d'entendre i aplicar conceptes bàsics a l'anàlisi de situacions concretes.

Percentatge de la qualificació final: 15%

El portfoli

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	L'alumne ha d'elaborar el seu propi portafoli com a eina d'avaluació. Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica.
Criteris d'avaluació	Presentació d'una carpeta d'aprenentatge completa, coherent i formalment correcta. Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Recerca d'informació i anàlisi de documents i situacions reals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Recerca d'informació i lectures bàsiques i complementàries. L'alumne ha d'analitzar i argumentar casos pràctics i lectures obligatòries.
Criteris d'avaluació	Ser capaç d'elaborar projectes d'avaluació complets i ben argumentats.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Avaluació en les unitats didàctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Els alumnes han de posar en pràctica els continguts teòrics mitjançant l'elaboració d'una unitat didàctica.
Criteris d'avaluació	Dissenyar i elaborar diferents activitats d'avaluació dintre del marc d'una unitat didàctica, tenint en compte tots els aspectes desenvolupats en els continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Guia docent

Elaboració de treballs i disseny de proves d'avaluació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Preparació i elaboració de proves d'avaluació. Els alumnes han de posar en pràctica els continguts teòrics desenvolupats.
Criteris d'avaluació	Cercar i analitzar críticament diferents informacions relatives al procés d'avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La professora pot oferir durant el curs més bibliografia i webgrafia per treballar cadascun dels blocs temàtics i àmbit humanístic isocial.

Bibliografia bàsica

ALLEN, D. (Comp.) (2000). La evaluación del aprendizaje de los estudiantes. Buenos Aires: Paidós. (Biblioteca UIB)
MONEREO, C. (coord.) (2009). Pisa como excusa. Repensar la evaluación para cambiar la enseñanza. Crítica y fundamentos, 24. Graó.
SALINAS, D. (2002). ¡Mañana Examen! La evaluación entre la teoría y la realidad, 170. Barcelona: Graó.
SANS MARTÍN, A. (2004). L'Avaluació dels aprenentatges: Construcció d'instruments. Barcelona: Universitat de Barcelona.
SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

BARBERÀ, E. (2000). Avaluació de l'ensenyament, avaluació del'aprenentatge. Barcelona: Edebé
BOLÍVAR, A. (2008). Ciudadanía y competencias básicas. Sevilla. Fundación ECOEM
LUKAS, J.F. y SANTIAGO, K. (2004). Evaluación educativa. Madrid: Alianza Editorial.
MÉNDEZ, J.M. (2001). Evaluar para conocer, examinar para excluir. Madrid Ediciones Morata.
STAKE, R.E. (2006). Evaluación comprensiva y evaluación basada en estándares. Barcelona: Graó.

Altres recursos

Webgrafia

- Marc legal
<http://weib.caib.es>
<http://die.caib.es/normativa>
- Avaluació general
<http://cbib.caib.es>
<http://www.cnice.mecd.es/recursos/index.html>
<http://www.upv.es/jugaryaprender>
<http://www.physiologyeducation.org/>
<http://www.edu365.cat/>

Guia docent

<https://www.youtube.com/watch?v=RCR99Kobc04>
<https://www.youtube.com/watch?v=v16EoFjeqN>
http://weib.caib.es/Recursos/contingut_rec_.htm
<http://www.xtec.cat/>
<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/manuelperez/curso0405/udanatomia/digestivo/entrada/entrada.htm>
<http://curriculum.bsd405.org/C5/C10/Part%201%20Nervous%20System/default.aspx>
<http://www.notasdeprensa.es/la-evolucion-hacia-una-educacion-tecnologica-retode-la-escuela-del-sigloxxi/>
http://campus.usal.es/~ofeees/NUEVAS_METODOLOGIAS/PORTAFOLIO/raquelbarragan.pdf
http://www.educra.cl/documentacion/articulos/evaluacion/07_evaluacion_constructivista_educacion_abierta_distancia.html
http://www.tecnologia.mendoza.edu.ar/teoria_download_pdf/Evalua.pdf
- Proves d'avaluació de competències
<http://iaqse.caib.es/>
<http://www.ediagnostikoak.net/ediag/cas/indexcas.htm>
http://www.juntadeandalucia.es/educacion/nav/contenido.jsp?pag=/Contenidos/OEE/evaluacion/2007_10_25_notaprensa
<http://www.redes-cepalcala.org/inspector/PED/INDICE-PED.htm#PED>
<http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/icec/scripts/default.asp?IdSitio=8&Cont=68>
[http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=9452&IDTIPO=100&RASTRO=c813\\$m5214,9451](http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=9452&IDTIPO=100&RASTRO=c813$m5214,9451)
[http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=14833&IDTIPO=100&RASTRO=c813\\$m5214,9451,14830](http://www.carm.es/neweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=14833&IDTIPO=100&RASTRO=c813$m5214,9451,14830)
http://www.educastur.es/index.php?option=com_content&task=view&id=1836&Itemid=167
http://www.educastur.es/index.php?option=com_content&task=category&ionid=1&id=312&Itemid=167
<http://www.educacion.navarra.es/portal/Informacion+de+Interes/Evaluacion>
<http://ccbb-equipo2.blogspot.com/>

